

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(PINCZÉREK LAPJA.)

A hazai szállodások, vendéglősök, kávéosok, pinczerek és kávéházi segédek érdekeit felkaroló szakközlöny.

A „Budapesti szállodások-, vendéglősök- és kormsárosok ipartársulata“-nak, a „Budapesti pinczér-egylet“, a „Fővárosi pinczér-kör“, az „Első magyar országos pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéházi segéd-egylet“, a Szathmár-német „Pinczér-egylet“, a székesfehérvári „Pinczéregyelet“, a szombathelyi „Pinczér-betegsegélyző egylet“ s a „Kolozsvári pinczéregyelet“-nek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

— Megjelenik havonként kétszer —
minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. — Háromnegyed évre 3 frt,
Félévre 2 frt. — Evnegyedre 1 frt.
Egy szám ára 15 kr.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

L a k i k:

VII. Klauzál-utca 2. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

A kiállítás idő tartama alatt a „szállodások-, vendéglősök és kormsárosok-ipartársulata“ kiállítási mintaszállodájában (városliget.)

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Előfizethetni még: Kutschera Mihály urnál, Aranykéz-utca 6. és Fromm Antal urnál, dohány-utca 30. szám.

Pályatársainkhoz!

Lapunk jelen számával érte el pályafutásának egy éves betöltését. Ha a kezdet nehézségeit — melyeket lapunk t. barátainak támogatása folytán leküzdöttünk — tekintetbe vesszük, úgy igaz öröm hatja át belünket, mert lapunk erkölcsi alapját megszárdította azon elismerés és bizalom, melylyel a fővárosi „szállodások-, vendéglősök- és kormsárosok ipartársulata“, a „pinczér-egylet“, a „pinczér-kör“, az „első magyar országos pinczemesterek egyesülete“, a „szathmári, székesfehérvári, szombathelyi és kolozsvári pinczér-egyletek megajándékoztak bennünket. Lapunkat az elősorolt intézmények hivatalos közlönyül megválasztván; ezen kitüntetés kétszeres kötelességünké teszi hivatásunknak teljes mértékben való betöltését.

Azon nagy és horderejű ügyek, melyeknek keresztülvételét csakis a kölcsönös eszmecseré alapján tehetik lehetővé a viszonyok, reméljük lapunk közvetítése által célhoz vezetnek.

A „Vendéglősök Lapja“ ezután is osztályunk közös érdekeinek őszinte védője, tolmácsolója s tántoríthatlan szóvivője leend.

Ügybarátainkat és pályatársainkat kérjük legyenek szívesek oda hatni, hogy szakközlönyünk minél szélesebb körben elterjedhessen.

Budapest, 1885. augusztus 14-én.

Kartársi üdvözléttel:

Ihász György,
szerkesztő s kiadótulajdonos.

Van-e valódi „tokaji“ Budapest nyilvános helyiségeiben?

Szakközlönyünk hasábjain rövid időközökben két cikk jelent meg t.

Mezősy László úr tollából, mely azzal foglalkozik, vajjon Budapesten a szállodákban és más hasonló nyilvános helyiségekben kaphatók-e valódi tokaji aszubarok.

Czikkező ur nemcsak kétségbe vonja, hogy az érintett nemes folyadékok az ország fővárosában eredeti valódságukban fellelhetők legyenek a vendéglői helyiségekben, hanem felsorolván néhány vidéki vendéglőt, kik egyenesen a forrásból merítették szükségleteikhez képest kisebb-nagyobb mértékben a specialis borokat, azt állítja, „*hogy az ország fővárosában Budapesten, a közt a száz meg száz kisebb-nagyobb vendéglős és szállodások között nem akadt egy sem, kinek kedve lenne közvetlen tokaji bortermesztővel összeköttetésbe jönni...*“ Pedig folytatja, „*mindgyűjkek ott figurál étlapján, vagy német Speiszcelijén echter Tokajer, valódi tokaji. De ám nincs azokban a bottellákban egy kanál valódi tokaji bor sem.*“

Azt mondják, ki sokat bizonyítgat, semmit sem bizonyít. Ez igazságot megerősítik a t. czikkező szavai is.

Az, ki állítani merészi, hogy Budapest összes nyilvános helyiségeiben csak zagyvalék-borokat találunk a t. közönség elé, bátran mondhatom, nem ismeri pinczének állapotát és legfeljebb azt árulja el, hogy oly helyeken, melyek igenis valódi tokajival szolgálhatnak vendégeiknek, vagy meg nem fordult, vagy nem tett kísérletet.

Avagy, mily alapon állithatja czikkező ur, oly határozottan, hogy egy kanál valódi tokaji bora sincs a budapesti idevonatkozó üzleteknek? Vajjon ő hivatalosan ellenőrzi a tokaji és más helyek termelőinek eladásait? Meg van bízva valakitől, azzal, hogy statisztikát vezessen az érintett kiváltságos vidék termésének hovafordításáról? Vajjon az ő tuda

és engedelme nélkül nem szerezhet senki Tokaj borából egy kanálra valót sem?

Ahhoz u. i., hogy valaki oly határozottan állithassa azt, mit czikkező ur sorai mondanak, mulhatlanul megkívánatnék, hogy az illető vidék üzletteleiről megtámadhatlan adatai legyenek.

Már pedig ezekkel — bocsánat e merészségért — épen nem rendelkezik. Mert ha rendelkeznek, tudnia kellene, hogy akárhány budapesti megfelelő üzlettulajdonos nemcsak egyenesen Tolcsváról, Mádról, Tokajból fedezi szükségleteit, hanem az eredeti borokat, *eredeti valódságukban is szolgáltatja vendégeinek.*

Alulírott évek óta szintén direct összeköttetésben állok az említett vidék termelőivel. Rövid idővel ezelőtt például szintén N. N. volt országos képviselő ur pinczéiből fedeztem szükségleteimet, ugyanigy a legtöbb szállodatulajdonos is az eredeti forrásból szokott meríteni oly valódi borokat, melyek a mint nincsenek megkeresztelve, épen ugy jogtalan volna czikkező ur részéről „meg fekete keresztettniök.“

Budapest üzletemberei realis alapon dolgoznak. Főtörékvésünk a t. közönség igényeinek minden oldalról a lehető legkiegítőbb módon megfelelnek.

Ha más nem, úgy tehát legalább is gyöngédtelenség a törekvő üzletfériaik egy egész osztályát jogtalan megtámadásban részesíteni.

Walter Ferencz,

a „Fehér-ló“ szálloda tulajdonosa.

A borok osztályozása és házaitása.

A „Vendéglősök Lapja“ programjához híven, gyakorlati módjaival igyekszik t. olvasóit az okseri borkezeléssel megismertetni, mert ettől függ lényegileg a borkak a maga természetes valóságában megtartása és romlásának megakadályozása.

Továbbá igen fontos kérdés a borkereskedőre nevez, hogy a bor minőségét azonnal

fölismerje és a szerint bányon el vele annak osztályozása.

Erre nézve nem tartjuk czéltalannak egy a termelő, mint a borkereskedő érdekében, pár szóval említeni a borosztályozásának szükségességét.

Dancy francia borkereskedő Bordeauxban sokoldalú tapasztalásai alapján már felszázaddal czelölt képes volt rangfokozat szerint beosztani a Bordeaux vidékén termelt borokat, mit által alapot teremtet arra nézve, hogy minden évi termés értékét a minőség s érettség szerint könnyen meghatározhatta. Ő főosztályba sorozta a termékeket, melyekhez a polgár- és paraszt-borok is csatlakoztak.

Ez az osztályozás csekély változtatással jelenleg is fennáll. Ez a rendszer a szőlőbirtokosokat és bortermelőket arra ösztönözte, hogy boraikat a művelés és ápolás által nemessitve, nemcsak elfoglalt helyükön üljanak meg, hanem magasabb rangfokozatra is jutassanak. Ez eljárás által a bordeaux vörös, valamint fehér borok megérdemelt világhírré jutottak.

Hasonló eljárás és rendszer emeli magyarádi és mensesi boraikat is. A vidék bortermelői ugyanis belátván, hogy a szőlőművelés s ápolás a csekélyebb minőségű fajt is magasabb rangfokozatra képes emelni s ehhez az észszerű pinceszékelés is járulván, odajuttatták a dolgot, hogy magyarádi elnevezés alatt bátran fogalomba jöhet a kovácsinczi, világhíros, apatelkői bor is.

Másik fontos, különösen a vörös bor kivételre való természetének kérdése, mire nézve Dr. Reitter Károly klosterneuburgi tanár igen érdekes tanulmányt bocsátott közre, melyet a következőkben ismertetünk meg t. olvasóinkkal:

Minden bortermelő tudja, hogy a vörösborok ritkán tartják meg a granát-vörös színüket. Köztudomású, hogy a színváltozásra a lég és a meleg befolyást gyakorol, miért is a vörösbor-t lehetőleg nagy hordóba kell lefejtetnünk, úgy, hogy azok színg megelvéen, minél kisebb területen érintkezzen a levegővel, ezenkívül hűvös pinczében tartván a bort, a szin kevésbé változik meg, mintha ezt elmulasztanánk. A

franciaiák ez okból a vörös borhoz külön e czélra készített hordókat használnak.

Sokszor azért veszti el a vörös bor a színét, mert oly borokkal háziasítják (keverik) össze, melyek már kezdik színüket veszteni, midőn aztán a színbotó anyag a különben állandó bor színét is tönkre teszi. Színjavítás czéljából igen jól alkalmazhatók az igen sötét színű dalmát borok, de csak akkor, ha az a bor, melynek színét javítani akarjuk, nem színezett, hanem fájánál fogva világos bor: színét veszti, tehát beteg borral azonban a legsötétebb dalmát borba keverve is, az nem fog színt nyerni, sőt a dalmát bor sötét színét is meg fogja semmisíteni. Az által is elvesztheti a színét a legszébb bor is, ha olyan hordóba fejtjük le, melyben közvetlen előtte oly bor volt, mely a sápadtság — elszíntelenedés — betegségében szenvedett.

A borkereskedő sokat ad a bornak szép, sötét, egészséges színére, mit nem is csodálhatunk, mert a szép szin rendszeren minden tekintetben egészséges borra enged következtetést. Ha a bor romlani kezd, csaknem mindig először a színét veszti el.

A bornak festő anyaga igen közel rokon a levélnek festő anyagával: mert az nem egyéb mint a levélzöld, mely a szőlő érésekor a bogvő héjába megy át s ott átalakulván, ennek színt kölcsönöz. Az erjedés alatt ez a festőanyag, az alkohol, a savak és meleg behatása folytán a borba megy át s minél több mehetet át, annál szebb lesz a bor színe. Igen sok festőanyag marad vissza a szőlő hójában akkor, ha az erjedésnél nincs meg a kellő meleg s igen sok elvész a már kivont festőanyagból is, ha a törkölyt csak hosszabb állás után préseljük ki, midőn már a szinanyag nagyrésztben változás alá esett. Ezt jól tudni a bortermelőnek is.

Ha sikerül a szíretelést jó száraz időben végezni s a szőlő teljesen érett, de nem pattozott föl, hanem ep egészséges s az erjesztés kádakban 25—30 foknál hagyjuk lefejni s e mellett még a vörösbor-készítés szabályait megtartva, szép és állandó színű borokat

nyerhetünk, melyek minden igénynek meg fognak felelteni.

Ökszerű kezeléssel a szőlőművelés mai színvonalának megfelelő eljárással nemcsak a kivétel tesszük alkalmassá boraikat, hanem egyszerűsöd megállapítjuk azoknak hitelet és fokozzuk versenyképességét a világpiaczen.

— y — d.

Levelezések.

Komárom, aug. 6.

T. szerkesztőség!

Halljunk egy szót a kiállításról, mintegy viszhangot a vidékről. Mi is voltunk Budapestben és láttuk a nagy pavilonokat, a szép és nem mindennap látható mindeféle drága és különös — közhasznu-tárgyakat — és szép sétányok, gyepék és virágos és virág nélküli bokrok, szökőkutjak, villanyfényjet, telefon és távirali összeköttetéseit, és láttuk a szép közönséget is, mely közel és messze vidékekről oda jön bűmlni az emberi ész és kezeltárgyakat — mintha önmagát bámulná — és azért legyen megegyed nekünk is — miúti vidékieknek — egy kis nyilatkozatot nyilvánosságra hozni a látott és hallottakról és különösen azokról melyek a „Vendéglősök Lapja”-vágók. És itt mindjárt eszünkbe jön az „Egyszerűs” aug. 5-iki számában megjelent „Drobnits-féle pavillon és a szállodások háza” czínű cikk, melyben nem tudjuk miért nem nevezte B. J. építész ur a szállodások épületét pavillonnak, talán azért, mert nem tartja valóságos pavillonnak? Vagy csak egyszerű háznak, nem is lakház hanem egyszerű vendégfogadónak? Meglehet hogy azért, de ebbeli véleményem nem indokolta, holott azt már a kiállításra és azon czélra való tekintettel, mely a szállodások előtt annak idején lebegett meglehetne volna. Mindenki ugyanis annyit és azt állítja ki, a mi erejének, nézetének és meggyőződésének, vagy talán a körülményeknek megfelelően ha tehát nem is őtörte meg a mértéket, egy véleményező nézete szerint, a szállodásokról kellett volna megis különösen a

A „Vendéglősök Lapja” tárczája.

A komló-kert.

(A „Vendéglősök Lapja” számára írta Balázs Sándor.)

A komló-kert. A régi jó komló-kert!... E név említésére az emlékek egész raja kelletre, s mint fehér galambtábor rajongja körül lelketem.

De nemcsak rém gyakorol ily bűvés varázserőt e név említésre. Bizonyára mindazok szívében is az egy édes hűrt, kik ama szép és nagy korszakban éltek le fiataljágukat, melynek a komló-kert legkeresettebb, leglátogatottabb, mondhatni hivatalos vendéglője volt.

És ez a korszak a magyar történelemnek egyik legfényesebb és legnagyobb korszaka volt és marad.

Ez az 1848. korszak, melyről nem lehet beszélni anélkül, hogy a komló-kert nevét is meg ne említsük, mert azon dicső lángok közül, melyek a korszak éjszakaiját megfényesítették, nem egynek első szikrája itt pattant elre. A 48 napjának lehanyatlása utáni éjszakát értem, melynek oly kevés fénye és csillaga volt, s ami volt, azt is dugtatni és rejtegetni kellett mindennel, de itt a komló-kertben nem.

Itt a bánykódo és reménykedő hazafiség mindig biztos menedéket talált. Az volt e barátságos helyiség az akkori zord időknek,

a mi a megszentelt kolostor volt a középkorban: biztos és vendégszerető menhely a menekülők számára.

Midőn kün leglühösebben dult a vész és a vihar, itt a hazafi szív biztos megnagyvást és reménységet talált. Legkére nagy emlékekkel volt telítve, melyek játékonvan és felemelőleg hatottak a jelenlévőkre. Minden zugához, minden asztalához megszentelt emlékek voltak közt. Itt szokott ülni valaha *Petőfi Sándor*, ott *Vörösmarty*, itt *Vasváry Pál*, ott *Lisznyay Kálmán*, *Tóth Kálmán* és a jó *Vahot Imre*. Oly sok fiatal költő pártfogója s *Petőfi Sándor* első felkarlójára. De ki tudná mindazon tiszelt neveket felsorolni, a kiknek gazdái e kedves vendéglőt állandó tanulván választották.

Mennyi eszmének, mennyi nemes elhatározásnak volt szülőhelye és bölcsője e szerény tanya! Mily lelkes és zajos jelenéseket látott lefejni falai között a nagy napok alatt, s mennyi honfi könyvet és bánatot a kétségbeesés éjszakáin!... Hány fiatal haresos töltötte itt utolsó buszestűjét, mielőtt a táborba indult, s hány nagy és merész eszme lón itt megvitatta, mielőtt nyilvánosságra jutott volna!

Pedig szerény, egyszerű vendéglő volt. Külsőjében nélkülözött minden fölösleges pipér- és pompát Terítkei, evő- és íveszközei tiszták, csinosak, de egyszerűek voltak, s pinczéjeit a vendégeinek ízeslet jól ismerő

köresmáros nem bujtatta soha frakkba, s azoknak, a kik minden áron egyenruha-felet akartak viselni, mindössze is palocs-penczliket engedett meg. Etelei sem voltak czifrák, ismeretlen nevekkel éltapjai nem büszkélkedtek. De konyhája magyaros volt és jó ízű, s olyan ételeket, melyek iránt a magyar ember különösen előszeretettel viseltetik, mindig bőven és változatosan lehetett hessen kapni.

Nagy népszerűségét különben főképp három tulajdonságának köszönhetette.

Először annak, hogy minden ízében magyar volt, jelleménél, szelleménél, ételeinél és vendégeinél fogva egyaránt. Másodsor lakállyóságának: annyi bizalmas zuga és családian berendezett helyei voltak, hogy minden magyar ember jól és otthonian érezte magát benne. Harmadik tulajdonsága meg szintén nagy vonzerőt gyakorolt. Mindig állandó cigányzeneje volt. Budapest első bandái és primásai játsztak benne felváltva. *Rózsavölgyitől Bánkóig*, s ettől *Patikáros Ferkóig*, s a mennyi lelkesedést nyert a 48 előtti fiatalág Rózsavölgyi varázs nyiretyitjétől, ugyanannyi vigasztalást és reménységet a sötét napok szomorú fiatalsága méltó utódjáról a genialis Patikáros Ferkótól.

Szóval a legteljesebb ősszhang uralkodott e kedves vendéglőben, melyre bizonyosan édesen emlékezik meg minden ember aki barátságos falai közt valaha vigadott vagy sirt.

kiállítás előtt nagyobb kímélettel nyilatkozni annál is inkább, mert magyar építész. mint mindenestere székértő szólt fel. Vagy talán Broghammer Szeverin tervezetét kívánta e részben, mint olyant megbíralni? az ellen valamint általában is ezek ellen kifogásunk annál kevésbé lehet, mert szólásszabadság és nyilvánosság egyik kincse a nemzetnek, de mégis annyiban gondolunk czikközvő ur véleményét kiegyesíthetni, a mennyiben maga elismervén azt, hogy a szobák, étkezők, konyha stb. berendezése czélszerűt és jó — a mi a szállodásoknál a fő — mert mit ér a szép kápolna, ha csunya benne a szent — jogosult azon feltevés, hogy a szállodások kiállítási pavilonja — mint Magyarországon az idő szerint első e tekintetben kiállítási tárgy, nem olyan, mely semmi figyelemre vagy részbeni utánzásra méltó volna, sőt megfordítva, nagy köszönettel vélünk, hogy tartozik az ország a szállodásoknak az e részben kifejtett buzgóság és áldozatkészségért, mert az is tekintetbe veendő, hogy nem az épület vagyis építési szempont — a fő, hanem az épület belseje, — de kiváltkép a jó konyha — és mi tagadás benne — az ital, a boroska, hogy pedig ez mind jó és finom, arról sokan meggyőződünk. Megjegyezzük egyuttal, miszerint a szállodák, értemei, általában vendégfogadói, korsmai, kávéházi helyiségek igen különbözök és nehéz mindég egyes vagy általános izlesnek megfelelni; p. o. ott van a kifalított terén a nagy, állítólag 25000 ft-ira becsült hordóalakú valóságos vendéglohelyiség, ott van a Dobos-féle fából készült vendéglő, vagy pavillon? ott van a maga egyszerű alakjában a Debreczeni csárda, esztünkebe jutnak a gőzhajók — express-gőzkocsiokon létező vendéglők, konyhák — talán a léghajók is vannak, vagy lesznek nemskóra vendéglők. Mindezekhez csak azon óhaját hozzácsatoljuk, miszerint igen helyes, de idő és jó hogy ha a szállodák és azokhoz hasonló nyilvános helyiségek mind a mostani országos kiállítás terén bőségen álló „szállodások épületeihez“ ha mindjárt nem is egészen hasonló, de legalább is azt megközelítők lesznek. Azok-

Zengerek és énekesek számára nem jutott benne hely, csak akkor — a midőn már tulajdonképen megszűnt, a midőn már régi jellemet és sajátosságait elvesztette, a midőn a régi komlókerből nem volt már más egyéb, mint a név, melynek bitorlása és meggyalázása észmoritotta.

Igazi kimulása a hatvanas években történt, — neve zengődött ugyan még néhány évig, de csak azért, hogy bosszantsa és elszomorítsa mindazokat, kik a régi komlókeret ismerték.

Akkor halt meg, midőn a 48-iki nagy idők szelleme eltűnt falai közül, s ez akkor tűnt el, a midőn ez a szellem a magyar fiatal-ság lelkeiből is kivészett.

Jól esett lelkennek e rövid és töredékes megemlékezés, mely e lapok olvasóira sem lesz érdektelen és tanúság nélküli.

Megtanulhatják belőle, hogy arra, hogy egy vendéglő Budapestben, s Magyarországon bármely magyar városban népszerűsége tegeyen szert, az szükséges, hogy lakályossága és jósága mellett, *jellemére és szellemére* nevezé **magyar** legyen!

Mert a vendéglőknek is van küldetésük, éppen úgy, mint iskoláknak: ók is hozzájárulhatnak a magyarosítás nagy művéhez. S amely vendéglős erre törekszik, megérdemli, hogy megmagdalgolják, mert az derek magyar ember!

ban nem csak az ezen helyiségek birtokosai, de a nagy közönség is jól fogja magát érezni, és ha különösen a szállodások, vendéglősök jól megértik feladatokat, oly solid nyilvános tanyákat kerülni oka senkinek sem lesz. Isten velünk! Legközelebb többit.

Boor József.

Tátrafüred, aug. 10.

Kedves barátom, Szerkesztő ur!

Mint borsodi embert, kimondhatatlan örömmel töltött el becses lapja ama hire, hogy az én kitanó barátomat Radics Vilmost ő fensége József főherczeg megszólításával, sőt társalgásával méltóztatott kintüntetni. Igaz, hogy a fenséges ur volt a megszólító, de a fenséges zene előadója csak a megszólított is, mert a ki ismeri, (és ki ne ismerne) Radics előadását, az csak csodálni tudja azt. Bátran mondhatjuk, meghalt Berkes, éljen a második Berkes vagyis Radics Vilmos; mert méltóbb versenytársa a magyar zene zamatos és izléses előadásában, nem volt Berkesnek soha, mint Radics. Csak csodálkozni lehet azon, hogy mágnásaink, kik megtudják különböztetni a magyar zenészeket, már régen nem fogadták el Vilmost a kaszinóban Berkes üres helyére. Reméljük azonban, a mi késik nem mulik, természetesen kellene, hogy a bpesti szálloda tulajdonos urak alkalmat adnának arra, miszerint Vilmos helyiségeikben mutassa be magát, mert e kiállítási terület vagyis jelenlegi lokalitás nem alkalmas arra, hogy Vilmos zenéjét bíralt alá vegyünk akár mint ét, vagy hangverseny terem, kell, a kinek aztán tiszta és magasztos fogalma van a magyar zene nívaujáról, az meg fog győződni, hogy Radics Vilmos a jelenkor legnagyobb czigány zenésze, ezt nem az én csekélységem, de zene kapacitásának a tavalyi országos dalár ünnepélyen állították, kiknek bírálási képességét és verdiktjét nem vezette és nem vezethette baráti, vagy egyéb kötelek.

Én tehát, csak örvendeni tudnék, ha a bpesti szálloda és étteremtulajdonos urak, tért nyitnának egy szerény de nagy magyar czigány zenekar előtt, melynek élén Radics Vilmos áll és hiszem nem volna okuk megbánni, hogy a tiszta és hamasítatlan magyar zene előadóját pártolták és felkarolták. Reméljük, hogy az összel, teljesedésbe megy szerény kívánságunk és Radics Vilmos elfoglalja azon őt megillető helyet, mely Berkes és Rácz elhunytával, betöltésre vár.

Szíves üdvözléssel, őszinte barátja

Bokros Károly.

Nagyvárad, aug. 10.

T. szerkesztő ur!

Nem tudom érdemesíteni fogja-e ezen sorokat, hogy becses lapjában napvilágot lássanak, avagy a papirkosárba fogják-e vándorolni? legyen azonban bármint sorsuk eldöntve, mégis elhatároztam, hogy kezeihez juttatom, nem vitt ezen elhatározásra sem irói viselkedéség, sem semmiféle mellékes czél, hanem egyedül a jó akarat és szándék, miszerint én is csekély szerény tehetségemmel hozzájáruljak az ügyhöz, melyet szerintem becses lapja leginkább képvisel: értem a pincérek helyzetének javítását és erkölcsi reputációjának emeltesét.

Ez alkalommal előbb mintsem e fontos kérdéssel bővebben foglalkoznék, bocsánatot kell kérnem mindazoktól, kik netán sértve éreznek magukat, mert hiába darázs fészek az, a melybe most kíméletlenül nyulni fogok,

tisztelet a kivételnek, és ki magát nem éri találnak, ne vegye magára. — Tudni fogják azt mindannyian, hogy az orvos csak akkor gyógyíthat alaposan, ha a beteg megvallja hol és mi fáj, és kíméletlenül neki megy a sebek kivágja abból az infaiciált részeket, mely operatúra után bekövetkezik a gyökeres gyógyulás. — Ha tehát mi is a pincérek helyzetét: javítani akarunk és őket a társadalom azon nívaujáról emelni kívánjuk, mely őket méltán megilleti, akkor első kötelességünk, hogy fel ébresszük bennük azon öntudatot, hogy ők nem a sivatag haszonvetéletlen homokja közé számítandók, hanem hogy a társadalomban szintén nélkülözhetlen létezőszenet képviselnek, mely létezésem eddig azért nem volt beilleszthető, mert ehez nem csak hogy hozzá nem járultak, hanem még ők maguk akadályozták azt leginkább meg.

Erkölcsei emelkedés! nagy szó ez uraim és a ki ezen szót fel tudja és fel akarja fogni, meg akarja érteni, az nem fog követ emelni reád, hanem méltányolni fogja törekvésemet, segédkezhet fog nyujtani és iparkodni fog ez eszmét minden tőle kitelhető akarat és tetterővel érvényre juttatni.

Erkölcsei emelkedés! ez bevezeti az embert a társadalomba, ez adja meg a becsülést, ez teszi emberré azt, ki eddig ember nem volt, erkölcs nélkül nem létezhetné az emberiség, nem létezhetné a világ! sőt ellenkezőleg az erkölcselenségbe veszték el egész nemzetiségek és világrések mentek tönkre. Ha a pincérei kaszt ki akarja vinni magának a társadalom becsülését és a társadalom hasznos tényezője kíván lenni, akkor uraim vessük le az ő embert és lépünk ki a világ egyetem elé megtűlvén és megtisztáztva, mert hiába ne himezzünk és ne hámozzunk, bizony-bizony mondunk nagy bünsösk voltunk, edve Pál apostol szavaival; mi volt nekünk élve a becsülés? mi volt nekünk a társadalom? avagy mi volt nekünk eddig a világ, az emberiség, a férfui büszkeség, az erény, a jellem, az erkölcs, a vallás, a családi-élet stb. semmi — egy zérus — egy oly valami, melyről talán fogalmunk volt, de felfogni nem akartuk — Bekövetkezett azonban az idő, hol mindezeket megértetni, felfogni kell és muszáj, meg kell és meg muszáj érteni a gondviléselőt int szavát, mely fulenkebe harsogtatja: e d i g és n e t o v á b b. — Fel tehát uraim! e czél elérni legyen legfőbb óhajtatásunk, ne riadjunk vissza az elibek görődül nehézségektől, hanem vállaltve törekedjünk tökéletlenül és mutassuk meg a világnak, hogy az idő intó szavát megértettük és elég volt ahöz egy harsogás, hogy feléressze a magyar pincérei kar kebelében, az abban szunnyadozó, de ki nem halt hazafiságot és becsületérzést!

Minha hallanám, sokan közülök e sorok olvasásánál azt fogják mosolyogva mondani: szép, nagyon szép e terv, de könnyű ezt irni, hanem az lesz az ember, ki e reformot keresztül tudná vinni, és ebben igazuk is van, egy ember, csak egy ember és ezt a sypshyusi munkát nem viheti keresztül, még akkor sem, ha Dárius kincsei állanak is rendelkezésére, de járson esztünke egy bölcs mondat, mely imnyig szól: ember segits magadon és Isten is megsegit; mindaddig míg bentünk az öntudat meg nem szól, melyet a mindenható lehel belénk és mindaddig, míg a minden jó és nemes iránti érzelem fel nem ébred bennünk, mindaddig nincs emberi hatalom, mely rajtunk segít.

Azonban a módozatokat vázolni fogom egy jövő czikkemben.

Sellei Miksa.

— **Bobula János** fővárosi építész ur vendéglős ipartársulatunk kiállítási pavillonjáról az „Egyetértés” f. évi aug. 5-én megjelent számában kíméletlen cikket közölt. Megtámadta Broghamer Széver tanárt, kiállítási pavillonunk nagydíjnyerő jeles tervezőjét. Ha Bobula ur éles kritikáját végig olvassuk, csak a kenyeririgységeről győződhetünk meg. Ugy látszik a t. cikkíró ur nem tudta, miszerint ipartársulatunk nem „minta-szalodát” építtetett, hanem pavillont állított ki helyesebben tett volna Bobula ur, ha szóbeli érinkezésbe bocsátkozik Gundel János elnökünkkel, ki e részben felvilágosítással szívesen szolgált volna, mert átadn véve kár eltiltni oly hazafias törekvést, mely nagy áldozatok árán emeli kiállításunk díszét.

An unsere Herren Geschäftskollegen!

Das „Budapester Tagblatt“ veröffentlichte in Nr. 202 vom 25-ten Juli d. J. einen angeblich von einem Kellner verfaßten Artikel, in welchem die Beschwerte erhoben wurde, daß bei den Concerten vom 19. und 20. Juli d. J., welche die Kellner „Sofol-Kapelle“ auf der Elisabeth- und Szechenyi-Promenade zu Gunsten des Freiheitsdenkmals und der Budapester Armen veranstaltete, die Zahlkellner ihre Rechnung nicht gefunden haben und wurde zugleich diese Angelegenheit dazu benutzt um die ganze Schuld auf die anwesenden böhmischen Ausflügler zuwälzen und sie einer unehrlichen Handlung zu beschuldigen.

Nun ist es uns zwar nicht bekannt, ob die genannten Zahlkellner an jenen Tagen wirklich einen Schaden erlitten hatten, zugegeben jedoch, daß die Beschwerte auf Wahrheit beruhe, so wird doch ein jeder Einseitigkeit mit uns bestimmen, daß es eine reine Unmöglichkeit ist, zu behaupten, die böhmischen Gäste, die zum Beispiel auf der Elisabeth-Promenade kaum den achten Theil der Aufwendungen ausmachen, wovon einzig und allein diejenigen gewesen, die es mit dem Zahlen nicht genau genommen haben, und müssen wir darnach aus dieser, aus der Luft gegriffenen Beschuldigung annehmen, daß es dem Schreiber des Artikels nur darum zu thun war, die Böhmern in ein schlechtes Licht zu stellen, und so den guten Eindruck den dieselben in ganz Ungarn hinterlassen haben, theilweise zu verwischen.

Gingedenk dessen, daß der Gastgeber sich selbst ein sehr schlechtes Zeugniß ausstellt, wenn er seine Gäste nachher beschimpft, müssen wir vorerst als gute Ungarn auf die Art und Weise des Vorgehens des „Budapester Tagblattes“ energisch Protest einlegen, nachdem dieselbe wohlgerneht ist, den guten Ruf der Ungarn im Auslande zu beschädigen, wir müssen das Behovenem des genannten Blattes, daß vorgibt ein echt ungarisches zu sein, umsonst bebauren, nachdem aus der in der Nummer 15 des „Vendég-lősök Lapja“ veröffentlichten Erklärung des Zahlkellners auf der Szechenyi-Promenade Herrn Josef Kolinsky erichtlich ist, daß es nicht ein Kellner, sondern die Redaktion selbst war, die jenen Artikel verfaßt hat. Betters betrachten wir es als ein heilige Pflicht hier öffentlich zu erklären, daß die böhmischen Ausflügler, und zwar, so wie die früheren, so auch die Kellner sich in unseren Lokalen in honestester Weise benahmen, ihre Rede selbstverständlich bis auf den letzten Kreuzer beglichen und gegen unsere Kellner zum meist splendide gezeigt haben. Daß sie

daselbe auch außerhalb Budapest gethan haben, erhebt aus einem Eingekündet des Herrn Franz Steffel in Stuhlweissenburg in Nummer 15 des „Vendég-lősök Lapja“.

Es ist traurig genug, daß das unqualifizirbare Vorgehen eines angeblich ungarischen Blattes uns zur obigen Mittheilung veranlaßt hat, nach- aber unsere Ehre und die Ehre unserer Welfes dadurch am Spiele steht und dieselbe durch das genannte Blatt veranlaßt wurde, erklären wir demit, daß wir das „Budapester Tagblatt“ auf weiteres nicht mehr abonnieren, und auch nicht in unseren Lokalen aufliegen lassen.

Wir erfinden die Herren Hoteliere, Gastwirthe, Cafetiere und überhaupt unsere Freunde, diese unsere Erklärung gütlich zur Kenntniß zu nehmen und uns in unserem Vorgehen nach Kräften unterstützen zu wollen.

Budapest, 12. August 1885.

Wassel Gustav, Major Josef, Valasek János, Wirth Ferencz, Fritz Heinrich, Schvab Ant., Kutschera Richard, Steiner Adolf Josef, Hotelier, Kreis János, Cafetier, Kommer F., Stamm A., Ginzél Em., Hauer Ferencz, Blaschka Stephan, Hell Franz, Glik Friedrich, Hotelier, Cserveny Vinyez, Kurz János, Bigrosch Ferd., Süssenbeck Albert, Fritz János, Wittve Neumann Caffee-siederin, Pavelka Antal, Schwetz Mihály, Szikoray Frigyes, Pechhácsk Holtschek Ferencz, Minkovits István, Berek János, Burghardt Robert, Heinzl Gustav, Johann József, Brandtner Ede, Lechner Ignatz, Bacher János, Binder Ferencz, Kolosvári János, Tolnay Frigyes, Heusler Károly, Bruckner Georg, Ferencz János, Schweiger Georg, Hanzely Ferencz, Gradowh Joh., Brentigam Georg, Lenz Florian, Adametz Wilhelm, Doleschal Friedrich, Marschal Venzel, Wrabetz Frigyes, Belz Károly, Fanzler János, Deinbeck Ferencz, Stanik Már, Kuvovetz Mátyás, Döitel Josef, Cafetier, Pruk Karl, Barabás Josef, Szeihenieder Karl, Petzely, Cafetier

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Azon t. olvasóinkat**, kiknek előfizetéseik a jelen számunkkal lejárt, kérjük legyenek szivesek előfizetéseiket mielőbb megújítani. **A kiadóhivatal.**

Vendéglős ipartársulatunk kiállítási pavillonját külföldi vendégeink is tömegesen meglátogatták. Üzletársaink közül pedig itt voltak: **Kárner** Miklós szállodás ur Miskolcziól, **Bogyó** István vendéglős ur és **Tauszik** Béla főpinczér ur Kolozsvárról, **Trummer** Sándor vendéglős ur kedves nevével Szekesfehérvárról, **Szabó** István, főpinczér ur Nyitráról, **Szölke** Imre ur Bekés-Szaháról, **Stieff** Ferencz munkatársunk Szekesfehérvárról, **Gluck** Lipót ur kedves nevével Aradról, **Reidinger** szállodás ur nevével Miskolcziól.

— **A „pinczér-egylet“** 50 éves emlékülenneplye valószínűleg f. évi november hó 5-én fog megtartani.

— **Zentán Schimbach** szállodás ur szállódját egészen ujjonnan rendezte be.

— **Römer** J. ur, zimonyi vasuti vendéglős, átvette a szolnoki vasut pályaudvari vendéglőt.

— **Pranger** János, derék pályatársunk Szabadkáról, átveszi a zimonyi vasuti állomás vendéglőt.

— **Kainrath** Antal, régi pályatársunk, legutóbb a nagyváradi zöldfa szálloda derék főpinczérje, átveszi Debreczenben az édes atyja házában levő jóhírű „Csokonai” vendéglőt. Sok szerencsét!

— **A kolozsvári „pinczér egylet“** zászló avatási ünnepélye a jövő évben fogja megtartani, ifj. Radics Béla a pinczér-egyletnek felajánlott „pinczér csárdás“-át már elkészítette.

— **A „pinczér-kör“** által f. hó 12-én rendezett jótékonyceglő táncmulatság, habár nagy számban nem voltak is jelen — főnyesen sikerült. Ott voltak a kör előkelőbb tagjai. — Berkes zenekara kitett magáért. — Hölgyeink közül ott láttuk: Hoffman Emilia, Schweiger N., Amon Róza, Wimmer Gizella, Albrecht Amália, Albrecht Anna, Stegel Karolin, Bogdonovits Lenke, Csepek Paulina, Kochut Jozefin, Kitrich Hermin, Frauendorfer Anna, Feszel Teréz, Schnell Jozefin, Knochberger N. kissasszonyokat. — Csepek Edéné urnó, Kohné, Kitzichné, Hauer Bertalané, Frohnerne, Klivenyiné, Feszelné stb. urhölgyeket.

— **A miskolczi** vasuti állomás vendéglőt **Ramboszy** József, szentesi szállodás ur, nyerte el. Főpinczérje **Meisner** Ferencz ur, lapunk buzgó barátja leend.

— **A temesvári** jözevfárosi vendéglő főpinczéri állását **Szabó** Kálmán töltötte be.

— **Esküvők.** **Hoffbauer** Károly ur, a központi vasuti pályaudvar értermének volt főpinczérje f. hó 11 é n d. u. 4. oraker esküdött örök hűségét **Gattinger** Irma urhölgynek az ágost. evang. egyház Deák-téri templomában. — **Szochützky** József ur f. hó. 8-ikán vette oltárhoz **Hauzelbauer** Paulina urnót. Az esketés szertartás az Erzsébet városi róm. kath. plébánia templomban ment végebe. Tartós boldogság legyen éltük kísérője.

— **Ó-Tátrafüreden** Reinprechtnél, hol **Bokros** Károly és **Müller** Antal barátaink működnek, a jelen furdói idény igen sikerült. A fouri családok közül sokan látogatták e vidéket, hazánk e büszkeséget. Ott vannak a gróf Andrásyok, gr. Eszterházyk, gr. Keglevichok, gr. Tisza, Forgách, báró Radvánszkyak, Szirmay, Csáky, Bethlen grófok, Salamon, Thányi stb. főurak.

— **A szatmári pinczér-egylet** saját pénztára gyarapítására folyó augusztus hó 14-én felolvasást rendez, melyre a n. e. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség: **Valkovits** Samu, **Gelb** Béni, **Kalocsai** Zsigmond, **Klencz** György. Belepti díj tetszés szerint. Kezdeté 10 órákor.

— **Jegyzőkönyv.** A budapesti „Pinczér-kör“ f. é. augusztus hó 10. tartott rendes havi választmány üléséből jelen voltak **Poplán** Zsigmond, **Koch** Cornél, **Cserveny** Ferencz igazgatók, **Rajágh** Jenő, titkár, **Mihályi** Ferencz pénztárnok, **Schwarz** Ferencz könyvtárnok, **Pulvermann** József, **Kozmanits** Károly, **Duchon** János, **Neusidler** Géza választmányi tagok és **Iház** György a „Vendég-lősök Lapja“ képviselőtében mint vendég. **Poplán** Zsigmond az elnöklő igazgató ülést megnyitja. I. Mihályi Ferencz pénztárnok 181 frt 48 kr. eredményt mutatott ki, továbbá jelenti, hogy július hó 9-én rendezett mulatságból 23 frtot a rendező-bizottság átküldött, melyért egyhangulag köszönet szavazatik s elhatároztatik, hogy a jegyző kivonatokkal a bizottságot értesítse. II. Uj tagokul felvettek **Weisz** Leó, **Kroner** József, **Kovács** Ferencz és **Klosz** Lajos urak rendezes tagokul. III. Titkár felolvasa Szálassy Alajos ur levelet, melyben a tagok sorából való kilépést jelenti be; tudomásul vették és kitöröltetni elrendeltetik. Mivel több tárgy napirenden nem lévén, az elnöklő igazgató szíveslye üdvözlettel az ülést berekeszti. Ülés vége 11² órákor. **Rajágh** Jenő, titkár.

— **A győri** redoute épületet **Radányi** vendéglős ujjonnan átalakította.

— **Meghívó.** Az 1849-ik évben vértanu halált szenvedett sz.-fehérvári polgárok emlékülének fellátására javára 1885-ik évi augusztus hó 15-én Kostyelki Ferenc vendéglői helyiségében Doesi Janosi zenekara közreműködése mellett tánczfűzérke rendeztetik. Székler Imre elnök. Rendezők: Bekker Károly, Bekker Lajos, Dittmar Ferenc, Fehér Imre ifj., Fekete István, Gaál Kálmán, Laczó Jakab, Róde Mihály, Schmidt István, Schober Gyula, Stibricz István, Schultz János, Varga Antal, Velösy Károly, Wittvinds József. — **Tánczrendező:** Sorozt József. — **Belepítidj:** Személyjegy 50 kr. Családjegy 1 frt. — A hazafias czélra felfűzetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — **Kezdeté esté 8 órák.** — Kellemetlen idő esetében a mulatság a termekben fog megtartatni.

— **Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület** nagyszabású gyűjtési rendszerében legutóbb a furdórvoskokon kívül az ügyvédi kamarák kérték fel az eszme terjesztésére. Memorandumszertí kérelmet küldetett a hercegprímáshoz és a főváros főpolgármesteréhez, valamint külön-külön körlevéllel kerestettek fel az összes ersekek és püspökök, valamint nagyzrepostok és rendfőnökök. Hasonlóképen külön kérés megy a kanonok és plebánusokhoz. A protestáns püspökök az iránt kérettek meg, hogy körlevéllel hassanak a lelkesekre és tanítókra, a gyűjtést illetőleg. A hazafias lutheránus lelkesekhez már korábban elküldtek a gyűjtőleveleket. Az ország összes a lipánjai és polgármesterei — egy-kettő kivételével — megindították a gyűjtést. — A bárczakönyvekből eddig 50.000 forint érték bőcsőttatott ki. A mozgalom igen nagy mérvet ölt. Az összegek naponként arányosan a legkitűnőbb kolozsvári pénzintézeteknél helyeztetnek el. Az egyesület egyik védnökévé Trefort Ágoston miniszter fog fölkeretni. — A hadseregből is egyre többen jelentkeznek, kik az egyesület tagjává öhajtanak fölvetetni.

— **A phylloxera Zemplén- és Aradmegyében.** Zemplénmegyében íjlesztőleg terjed a phylloxera. Az idáig megvizsgált részekben a phylloxera 2—300 kat holdnyi területen — többi közt a királyi tarczaliszőlőjében is — konstátaltatott. Keserves kilátás arra, hogy a világhírű Tokaj-Hegyalja néhány év múlva tén a katasztrófának vagy a legjobban esetben oly általakulásnak néz elébe, melyről még senkinek fogalma nem lehet. — **Aradmegyében** is némely helyen fenyegetőleg lépett fel a veszedelmes rovar. A megtámadott helyeken szénkénegegyük a szőlőket. A gyérités első sorban Kuviban, azután Kovaszincon fog végrehatatni. Az inficiált terület mindkét helyen esekék és azoknak szénkénegezéséhez az illető tulajdonosok belegyézéseket adták. Nagyobb az inficiált terület Vlagoson, hol már közel 400 holdon mutatkozik phylloxera. Pankótán az inficiálva talált területet a hegyközség megváltotta s rajta volt szőlőt már kifirtatta, minél fogva onnan a vész egyelőre teljesen el van hártva.

— **Szüreti kilátások a Rajna vidékén.** Dacára a tavaszszal helyenként feljöttélagynak, a szőlő a legszebben fejlődött és a virágzási időszak szerencsés eltolódott a legjobban reményekre jogosított, juliusban azonban a legjobban állása tetemesen rosszabodott. Minden várakozás ellenére a dus és szép firtók lehullanak, ugy hogy a termés sokkal kisebb lesz, mint tavaly volt. Némely kerületekben, hol a tőkék dúsban voltak firtókkal terhelve most alig látni szemet Altaliban a régi ültetések szentveletgőbbet és a nehéz talajban eszközölt új ültetések jobb eredményt fognak adni.

— **Walter Károly** barátunk, vendéglős ipartársulatunk temetkezési együletének titkárja s lapunk jeles munkatársa kellemes családi örömben részesült, kedves neje fő 11-én egy egészséges fiu gyermekkel ajándékozta meg.

— **Halalozások** Vendéglős ipartársulatunk tagjai közül **Oláriu** Dénes régi ismert vendéglős, életének 58, **Virág** László 53 és **Rutsky** Ignác 51 éves korában jobblétre szenderülték. Beke legben halmak felett.

— **A filloxera vastarixének** fölépte alkalmából Zemplénmegyében többnyire az „irtás” vagy „gyérités” kérdésében gyűléseket, tanácskozásokat, vitatkozásokat tartottak. Ezekből kifolyólag Matolai Etele a „Zemplén” című hetilapban gyakorlati érzéklő tanusokból cikket közöl, melyt a következő helyes tanáccsal végez be: „Qui vult in dem debet velle media” (a ki a télt akarja, akarnia kell az eszöközket is: ha irtani akarunk kártalanítunk az illető szőlőbirtokosokat; ha gyériteni akarunk a végett, hogy a mi szőlőink mentek maradjanak nyugtsonk segyél az illetőknek. — Ennek mellett egyetlen közöl: hogy a hegyaljai összes szőlőtulajdonosok kezeznék egy társulattal — a viz-szabályozó társulattal módjára — a kártalanítások az illető szőlőtulajdonost, a ki természetesen maga is viselné a termek az ő szőlőjére az jutalékát, legtermészetesebben a katasztróla legkiszámított társulát jövedelmé vagy adókulcsa szerint. Ily társulat gyéritethetne is, irathatna is belátása szerint; de ily társulat, ily kártalanítás nélkül sem az egyik, sem a másik parancsológ el nem rendelhető, ki nem erőszakolható.

— **Nyuuta.** Boldogult P a r r a g h Gábor koporsójára a fővárosi magyar érzelmi pinezerek által készített babérszortor összes költségei összesen 19 frt 27 krt tettek ki, mely összeget t. H á s z György és M a y f o r t Sándor uraköltő köszönettel felvették. — **Bpsten, július 2.** *Schnevez és Társa* sk. *Vitner Anna* sk virágkereskedő.

— **Köszönetnyilvánítás.** Duchon János, Hergl Alajos, Hauer Bertalan, I há s z György, Kersencz Ferenc, Mundt Lajos és Vágner Gyula urak által f. é. július 9-én rendezett jótékonykölcsü nyári táncmulatság tiszta jövedelmének felét, 23 firtot oszt ért. a budapesti „Pincér kör” pénztárának gyarapítására elküldték, nemcsak hasznátok el ezen hazafias törekvésükért legzemelgebb köszönetnek nyilvánítani. Kelt Budapest, augusztus hó 10-ikén 1885. A budapesti „Pincér kör” nevében: P o p l a n Zsigmond, s. k. igazgató, R a j a g h Jenő, s. k. titkár, M i h á l y i Feren, s. k. pénztárnok.

— **A Budán építendő evang. ref. egyház temploma** építési költségeihez szerkesztősegyünkhez eddig a következő adakozások folytak be: I há s z György 5 frt, Berczy Lajos 5 frt, Géczy Ferenc 2 frt, Muhr György 2 frt, összesen 14 frt — Nyugtató, tizenenny forintól mely összeget a 74-ik sz. gyűjtő iven t. I há s z György szerkesztő urtól a Budán építendő templom alapjára mely köszönettel átvettém. Budapest, 1885. aug. 9. *Dr. Hamary Dániel*, s. k. pénztáros.

— **A jó kedvű adakozót szereti az Isten!** Özv. Horváth Paulina zenésznő 9 éves kis gyermeke temetési költségeihez a következők adakoztak: I há s z György 1 frt, Radics Vilmos zenekara 2 frt, Rácz Pali 1 frt, Balogh Károly 1 frt, Kovács Sándor 50 kr, Mazy Náci 50 kr, Czárna István 50 kr, Kohó 50 kr, Bece Poldi 50 kr, Sággy Pista 50 kr. — *Dunaföldvár*nál 50 kr, Rácz Rudi 50 kr, Kovács Tamás 50 kr, Berczy Gáspár 50 kr, Arany Ferkó 50 kr, Vörös Pista 50 kr, Rigó 50 kr. Köszönettel nyugtázza az öreg Gyuri, népnépsz.

— **Pestmegye** Zsidó községben (Aszóld mellett) az italmelési jog irásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen folyó év augusztus hó 27-én délelőtt 10 órakor, három egymástán következő évre haszonbérre adatik, melyre a bérleti számdékok 10% bántépénzel ellátva meghívataknak irásbeli zárt ajánlatok 10% bántépénzel s 50 kros bélyeggel ellátva, az árverés megkezdéséig a gazdasági tisztáz beenyújtathók. A haszonbéri szerződés feltételei a gazdasági tisztáz megtekinthetők.

— **Hanzély Ferenc** vendéglős ur kellemes családi örömben részesült, kedves neje mult hó

27-én egy egészséges fiu gyermekkel ajándékozta meg. A kisd Feren cz nevet nyert el a szent keresztben. A kereszt szülői tisztelt P e l z m a n u Ferenc barátunk, a „Pannonia” kávéház tulajdonosa és kedves neje viselték.

— **Bortermelés, és kivétel Franciaországban.** Franciaország bortermelése még mindig szenved a filloxera fölépte által okozott kalamiták miatt, melyely részben sikeresen megküzdözet ugyan, de a nélkül, hogy a pusztulást, melyet ez a féreg a szőlőművelés terén végre visz, megakadályozhatnák. Franciaország bortermelése, mely a múlt esztendő kedvező 1875-ik évben 83,336,000 hektoliterre ment az 1880-ik évben 29,667,000 hektoliterre szállt le s a mult évben ismét 34,781,000 hektoliter telt, a mi nem épen jelentékenyen emelkedett. Hogy most az ország kivitele nagyon devalváltassék az igényeknek, valamint a belföldi fogyasztásnak a behozatalt fokozásával igyeköztek eleget tenni A kltörzsigi borok bevitelét tehát meglehetően fokozódott. Míg 1875-ben az összes bevitel csak 292,000 hektoliterre ment, 1880-ban 7,219,000 hektoliterre, 1882-ben pedig 8,118,000 hektoliterre emelkedett. A kivétel, mely 1875-ben 3,781,000 hektoliterre ment, 1881-ben 2,470,000 hektoliterre szállt le, mi azonban legutóbbnyire olcsó bntermekre esik meg a jobb minőségű átlagos kivétel mennyisége, így szenvedett változást A nagy tökély, melyet a francia termelők és kereskedők a bortermelésben és kezelésben kifejtettek lehetővé tették, hogy az érték összege a kivételben nem szenvedt érezhető változást.

— **A sör.** Egy bécsi szaklap statisztikai kimutatását közöl a sörtermelésről. A legutóbb sört termelők Nagybritániában, hol van 27,050 söröző, ezek termelnek 44,060,000 hektoliter sört s a jövedelmi adó 80,629 800 firt. Nagybritániát Németország követi, hol 25,989 sörözőre 41,211,691 hektoliter sör és 65,804,627 firt adó esik. A harmadik helyet Észak-Amerika foglalja el, a negyediket monarchiánk 2052 sörözővel, melyre 13,037,501 hektoliter sör és 24,103,582 forint adó esik. E kimutatás 1884-ől szól.

— **Árverési hirdetésny.** Alólrított m. kir. közalap számtartóság részéről ezennél közhírre tétetik, miszerint a sellyei alap uradalomhoz tartozó Pozsonymegyében bekebelezett Sellye mezőváros közelében helyi peredi kocscma-épület, illetve az ezzel egybekötött italmérés jognak 1886. évi január 1-től egymástán következő 3 évre leendő kihaszonbérlet iránt f. évi a. g. hó 19. délelőtti 10 órakor Vág-Sellyén a m. kir. közalap számtartósági hivatalban irásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános és béli árverés fog tartatni. Az ezen bértárgy kihaszonbérletre vonatkozó árverési feltételek az alírt hivatalnál a hivatalos örökben mindenkor megtekinthetők. Felhivataknak ehhez köpest vállalkozni szándóközök, miszerint a fent kített napon és órában 430 firtnyi bántépénzes ellátva a kifizető helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy 50 kros bélyeggel ellátott jogérvényes irásbeli ajánlatokkal a fenti 430 firtnyi bántépénzel ellátva az árverésre kizitott határnapon, de legkésőbb délelőtti 10 óráig küldjék be, minthogy az ezen időn túl beérkezett ajánlatok figyelmen kívül hagyvaan elfogadhatni nem fognak.

Kelt Sellye, 1885. évi augusztus 4-én.

— **Sellye m. kir. közalap számtartóság.**

— **Stölze C** és fiaí ügyvígur hirdetésére figyelemzetjük t. olvasóinkat!

— **A Hírháger Károly** ur elaptábláról szóló hirdetésit ajánljuk t. olvasóink figyelembe.

— **Neufahr Hotelier, Galkhof- und Spankwirts-Gesellschaft.** Der am 30. Juli im Theaterale ittagyfunden Generalversammlung wohnten 106 beifige Hoteliers, Gaft- und Schankwirthe, von Seite der löbl. Stadthauptmannschaft Herr Polizeikommissar Aufwies, bei. Nachdem die Generalversammlung als befähigtig eridien, wurde selbe durch den provisorischen Präses Herrn Demeter Sz a v i t s u m halb 4 Uhr n. M. eröffnet und zur Tagesordnung übergegangen. I. Herr Julius Kobonvi als provisorischer Anwalt eröffnet den Bericht über die Thätigkeit des provisorischen Ausschusses, welcher seit seinem Bestande d. d. den 14. Jänner l. J., 9 Sitzungen abhielt, und die Statuten entwarf. 2. Verlesung der Statuten durch Herrn J. Kobonvi in deutscher und ungarischer Sprache, in welcher die Statuten wurden selbe von Herrn Demeter Sz a v i t s u vorgelesen. 3. Zum Präses

ad hoc wurde Herr J. Kobonyi einstimmig gewählt, welcher die Wahl der Funktionäre leitete. Es wurden gewählt, und zwar: zum Präses, Herr Demeter Szavits einstimmig, zum Vice-Präses Herr Carl Danzlik. Im 16-er Ausschusse die Herren: Karl Lumanan, Peter Fabry, Josef Hutz, Jima Jekotits, Jia Milicsics, Stefan Nikolits, János Szabó, Carl Zapletal, Georg Bracscewits, Georg Hefsen, Franz Hertlein, Tojcha Martonofsky, Tojcha Nikotits, Josef Kosmar, Gyofa Llovits, Gyofa Stanfmenaj, Das Schiedsgericht wurde aus folgende Mitglieder gewählt und zwar die Herren: Jakob Hilt, Jenő Szarka, Mirfo Sirciski, Christian Reider, Mich. Arnyas, Raja Radovanovits, Joza Raficsits, Mich. Kupp, Vinze Kladi, Wita Mihailovits, Peter Schaffer, János Szabó. Vorsitzender die Herren: Carl Danzlik, János Woc, Martin Alabaker, Altes Heberard, Jean Siller, Csar Moximovits. — Nachdem fene Antzage vorgebracht wurden, schloß Herr Präses Demeter Szavics um halb 6 Uhr Abends die Generalversammlung.

„A Drobnits-féle pavillon és a szállodások háza“.

Az „Egyetértés“ 218-ik számában, a kiállítási rovathoz e felirattal Bobula Jánostól egy czikk jele t meg, mely a főembeli kiállítási épületeket kritizálja, s melyben Bobula ur meglete etos drasztikus módon foglalkozik e két építmény architektúrájával. Szabad legyen nekem Bobula ur bírálatával lehető röviden foglalkoznom és azt némileg kiegészítenem.

Mindenekelőtt ki kell jelenítenem, hogy fel fogom szerint sem az én kiállítási pavilionjaim, sem másoké, sem egyáltalán az ideiglenes pavilonok bármelyike nem abból a czéloból készült, hogy azt mutassa, hogy mily előhaladást tett hazánkban az építészet. Bizonyára senkinek sem jut eszébe, hogy egy kiállítást oly czéloból keressen fel, hogy ott szerezzon magának az ország építészetéről meze győződést. Különböben geniális embereknek gyakran vannak abszurd eszmék, meglehet, hogy ezt Bobula ur másképp fogja fel. Ezek az épületek rendezőtiszt csak a tért képezik a kiállítandó tárgyak számára, kivéve azokat, melyek előre maradtalónak nyilvánítottak és mindenesetre azért több gondot is igényelnek. Csak a legtrikább esetben szolgálnak magok is kiállítási tárgyakként. Hogy azonban a kiállítási épületek architektúrája ne legyen szabad jára hagyva a tetszészerinti önkénynek, ezért a kiállítási építészeti bizottsága előzetesen átvizsgálja az összes terveket. Miután Bobula ur épen tagja volt az említett építészeti bizottságnak, a tervek benyújtásánál kötelessége lett volna két ily „stylenkülli“ terv ellen tiltakoznia. Miután ezt akkor nem tette, mos ani heveske-ése, mely kizárólag e két pavillon „roz architektúrája“ ellen irányul, nem egyéb személyes támadásnál, melyet csak annyiban méltok figyelme, a mennyiben a nyilvánosság előtt tudni akarnom adni, mily rendkívül hüzelog nekem, hogy egy ily nagy művész-maecezés önöm, szégyény halandót, halhatatlan tollára méltán kegyeskedett. Kétségkívül nagy díszesség és oly - reklám, melynél különbet nem kívánhaték magamnak.

Eszem ágában sincs kiméletes kritikáján k egyetlen pontjára is válaszolni, mert mind ember tudja, hogy az ideiglenes kiállítási épületek bizonyos meghatározott czéllra szolgálnak, hogy az építő rabszolgája a térnek, az eszközöknek és a kiállítandó tárgyak szakmájának. Ho y az általam tervezett pavilonok mennyire felelnek meg czéljoknak, erre vonatkozólag illetékes férfiak már nyilatkoztak. Az architektura egyes fogvatkozásairól szaktársak között én magam mondtam a legelső és legszigorúbb kritikát és erre nézve semmi szilkségem nem volt a böles felvilágosításra.

Különböben ajánlom Bobula urnak, hogyha kedve tartja, tegyen mások is architektónikus kör szemlélt a kiállítást s bizonyára talál még több figyelme ré méltó pavillont, melyek sokkal inkább érdeme sek az irodalom annaleiseiben való megörökítésre, mint az én két szerény építményem.

Broghammer Severin,
a Drobnits-féle és a szállodások pavillonjának tervezője.

Hirdetmény.

Alólirt Kis-Körös mezőváros elöljárósága részéről a községi képviselő testületi gyűlés határozatához képest közhírré tetetik, hogy a város tulajdonát képező kisebb királyi haszonvételek (Regalék), jelsül: négy országos és hetenként egyszer tartatni szokott heti vásárbán helypénzszedési jog, egy a piacon levő nagy vendégfogadó a vásártéren levő fogadó, tíz helyen italméresi és a nagy fogadón kívül egy sörméresi jog, boltok, mérszázéki helyiség mintegy 90 holdból álló kaszáló és a vasuti indóháznál konyhával összekötött italméres (Restauratió) jövő 1886. év január hó 1-ső napjától kezdve hat egymásután következő évre haszonbérbe adatnak k. Bérbe venni kívánók, az eddigi bérösszegnek megfelelő 10 % bánattal-berrel ellátott írásbeli zárt ajánlatokat jövő augusztus hó 30-ik napja reggeli 8 órájáig a városi előjáróságnál benyújthatják; később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ezen a napon reggeli 9 órakor a fent elősorolt jogok Kis-Körös mezőváros házánál egyenként árverés alá bocsájtatnak, s az árverés befejezése után az írásbeli ajánlatok felbontatván, a bérlet akár árverés, akár írásbeli ajánlat útján legőbb et ígérőnek fog átadatni. Megjegyeztetik, hogy csak oly ajánlatok fogadhatnak el, melyek legalább a mostani bérösszeget 7000 forintot elérik. Az ajánlatok egyes jogokra különösen a vasuti állomási restauratióra külön is beadhatók.

Egyéb föltételek a jegyzői hivatalban mindenkor megtudhatók.
Kelt Kis-Körösön 1885. július 8-án.

Kis-Körös m. város előjárósága.

HIRSCHKRON S. és CSEPPEK EDE

bizományi- és elhelyező iroda szállodák, kaveházak és vendéglők számára ugy férfi, mint női személyeknek Budapest, Kalap-utca 12. sz.

A mélyen tisztelt szálloda-, vendéglő- és kávéháztulajdonos urakhoz!

Van szerencsénk tisztelettel becses tudomásukra hozni, hogy bizományi és elhelyező-irodánkat akként rendeztük be, hogy nagybecsű igényeinket mind ten tekintetben a legpontosabban megfelelhessünk. Alulírottak a pinceszíri pályán becsülettel sok éven keresztül működünk, bizalommal fordulunk a mélyen tisztelt főnök urakhoz, hogy nagybecsű megrendeléseik bennünket támogatni kegyeskedjenek.

Főtekrékvésztünk leend, hogy nagybecsű megbízásaiknak megfelelően, bizalmukat továbbra is kiérdemelhessük.

Budapestben, 1885. augusztus 12.

Alázatos tisztelettel:

Hirschcron S. és Cseppek Ede.

IV. Kalap-utca 12. sz.

Commissions- und Placirungs-Bureau für Hotels, Kaffeehäuser und Gasthäuser sowohl für männliches als weibliches Personal Budapest, Hutgasse Nr. 12.

An die hochgeachteten Herren Hotel-, Gasthaus- und Kaffeehaus-Besitzer!

Erleben und die hoch. Anzeiger zu machen, daß wir unter Commissions- und Placirungs-Bureau verträglich eingerichtet haben, daß wir allen Ihren geachteten Anforderungen in jeder Hinsicht bestens entsprechen können. — Bereitigte haben als Stellner eine lange Reihe von Jahren mit Ehrenfähigkeit geacient, und wir werden uns vertrauensvoll an die Herrn Principale sie mögen uns gütigst mit Ihren sehr geachteten Aufträgen unterthügen.

Wir werden beehrt sein, daß wir Ihre geachteten Befehle bestens ausführen und Ihr sehr geachtetes Vertrauen auch fernerhin verdienen sollen.

Budapest, am 12. August 1885.

Schachbühnensoll ergebene

S. Hirschcron & Ed. Cseppek,

IV. Hutgasse 12.

LAKOS LAJOS ajánlja es. kir. kiz. szabadalmazott kifalazásnékül

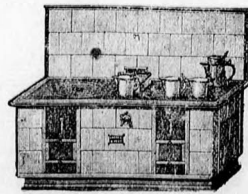
takarék- a betétek meghajlás ellen Készitek szinte tüzhelyeit borlakkal vannak ellátva. újtalalmányu

asztallal ellátva tüzhelyeket, és a konyháról gőzkiluzóval ellátva szabályozható takarék-tüzhelyeket,

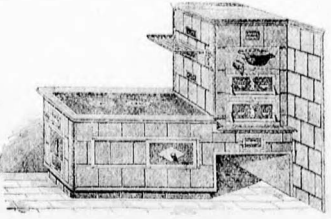
melyeken lehet egy főzőlökön kevesebb égőanyaggal főzni, készít és raktáron tart konyha-berendezéseket uraságok, magának és vendéglősök számára, nemkülömben asztali, takarék és toldalékos-tüzhelyeket, falburkolatokat, cserépy vagy márványból. Befsteak-tüzhelyeket süto-és pasta-kemenyek, füstkeletkezés minden konyha- vagy szabafütésnél elhárítatik.

Minden általam készített munkáért jótállok.

Budapest, IV. k., Kalap- és Lipót utca sarkán 10. szám.

Különbösen korcs-márosoknak és vendéglősöknek szives figyelmök-be igen ajánlható.

A torontálmezei gazdasági kiállításon 1884-ben **EZÜST DISZ-OKLEVELET** nyert.
 A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógyász. kiállításon **EZÜST ERMET** nyert.
 A triezsi 1882. évi kiállításon **BRONZ-ERMET** nyert.
 A gráci 1880-ik évi országos kiállításon **ELISMERÉSI OKLEVELET** nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYÚVIZE

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomor-nak az idegrendszer bántalmait alapuló bajában. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló gyógyhatást érdekel, melyekben a szervek élet támogatása és az idegrendszer működésének előfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos
 foraktár

Édeskuty L.

m. kir. udv. szállítónál,
 Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500,000

palaczk.

Pezsgő-bor ivóknak

ajánlunk

valódi francia

rendszerű

PEZSGOT,

mely az összes kiállítások-
 nál első eredmél, ugymint
 a **Walesi herczeg** királyi
 fensége által kitüntetett

első magyar

pezsgő-bor gyár

Hölle J. M. és fia

Budapest.

VI. Hajós-utca 31.

Minta-ládaeskák 4 nagy palaczk-
 kal berendezve 8 frt utánvét mel-
 lett küldetnek.

Az orsz. kiállításon pedig
**poharankénti kiszolgál-
 tatás** van a szállodások-
 vendéglősök és koreszmárok
 kiállítási mintaszállodájában.

Király-torrás

lithiontartalmu legtisztább
 alkali savanyú-víz.

STEFANIA-FORRÁS

legtisztább alkali savanyúvíz.

Elsa-forrás

magnézia savanyúvíz.

Königs-Quelle

ein lithionhaltiger reiner
 alkalischer Sauerling.

Stefanie-Quelle

ein reiner alkalischer
 Sauerling.

Else-Quelle

ein magnesia
 Sauerling.

J. Deller's.

Radkersburger Sauerbrunnen

gehören zu den besten Sauerlingen und sind als Heilmittel
 angezeigt bei **Katarrhen des Magens u. der Gedärme**, bei
Appetitlosigkeit, Verdauungsbeschwerden, bei **Katarrhen**
der Athmungs- u. Sexual-Organen, bei **Hämorrhoiden, Leber,**
Milz, u. Gallenblasen-Leiden, Bleichsucht, Wechseljieber u.
nervösen Affectionen.

Ihres Lithiongehaltes wegen ist die **Königsquelle** ausser-
 dem von ausgezeichneter Wirkung bei **Gicht, Rheumatismus,**
Sand- u. Stein-Krankheiten, Nieren u. Blasenleiden

Wegen ihrer vorzüglichen **Appetit erregenden Wir-**
kung führt die **Elsa-Quelle** im Volksmunde den Namen
Hunger-Quelle, weil auf den reichlichen Genuss dieses Wassers
 ein wahres **Hungergefühl** eintritt.

Das Nähere über die Quellen zu Heilzwecken besagt
 die fachmännisch geschriebene Broschüre, die vom Quellen-
 inhaber **J. Deller** zu **Radkersburg** in **Steiermark** unent-
 geldlich u. franco zu beziehen ist.

Mit **Wein u. Fruchtsäfte** vermischt, sind die Königs-
 Quelle u. Stefanie-Quelle wegen ihres grossen Gehaltes an
freier Kohlensäure u. doppelt Kohlensaneren Natron (Soda)
 ausgezeichnete **Tafel u. Erfrischung-Getränke**, sowie vor-
 zügliche **diätetische Getränke**.

Zu beziehen in allen grösseren Mineralwasser Hand-
 lungen und den meisten Apotheken, sowie beim Quellenin-
 inhaber **J. Deller** zu **Radkersburg** in **Steiermark**.

Preise äusserst billig.

Haupt-Niederlage: bei
Anton Fromm,
 Budapest, Tabakgasse Nro. 30.

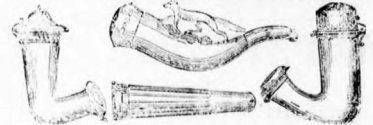
Várpalotán Gróf Zichy Paulina

pincejében,

nagymennyiségű **finom borok** eladóik. Tudakoz-
 hatni szerkesztőségünkben.

Feldsberg Zsigmond

ezelőtt STILLER K.

tajték-pipák és borostyán-árak készítője

Dohány- és szivar-tözsde

Budapest, IV. kerület, kigyó-utca 3. szám.

Flók-üzlet:

Muzeum-körút 1. sz. Zrinyi-házban.

Sigmund Feldsberg

vorm. A. Stiller

Meerschaum-Pfeifen u. Bernstein-Waaren-Erzeuger

Tabak- und Cigarren-Gräff

Budapest, IV. Schlangengasse Nr. 3.

Rittale:

Museumring Nr. 1, im Brinyi-Hause.

Válódi tajték és borostyánert jól állók.

Für echten Meerschaum u. Bernstein wird garantiert.

A t. cz. szálloda- és vendéglő-tulajdonos urak becses figyelmébe.

Hogy a fővárosi és vidéki szállodás és vendéglős urak **olcsón** juthassanak a minden igényeknek megfelelő étlapokhoz, elhatároztam azoknak magyar és német szövegű példányait nagymennyiségben kinyomtatni s készletben tartani. A megrendelt étlapokra csupán a megrendelő czíme illetve az üzletezég leend utánna nyomva. Ezen étlapok ára a következők:

2-lap azaz 4 oldalra terjedő, **1000** db: **7** frt. Négy lap azaz 8 oldalra terjedő, **1000** db: **9** frt.

Ezer példányon aluli megrendelések nem fogadtatnak el.

10,000 példánynak megrendelésénél 10 darab díszesen kiállított étlaptáblát **ingyen** szolgálok. Tisztelettel

Hirhäger Károly, akadémiai könyvkötő.

Budapest, V. Árpád-utca 14. szám.

STÖLZLE C. FIAI

cs. és kir. szabdalma.

üveg-gyárainak
raktára

BUDAPEST,
Királyutca 50.

Mindennemű

Üvegáru

vendéglők,
kávéházak
számára.

valamint minden ház-
tartási szükségletre.

Képes árjegyzékkel kívánatra
ingyen szolgálunk.

Készletek és fényüzési
táblák.

Tábla-üveg.

Szabott gyáriárak.

BUDAPESTEN egy folyamatban levő kisszerű bor-
kimérési üzletet óhajtok venni.

Levél által értekezni lehet e czím alatt: **L. G. iparos Szentés**
(Nógrád-megye)

Sürgöny-czím:
Géczy, vadaskereskedés
Budapest.

Az 1885-ik évi országos
kiállítás bronzéremmel
kitüntetve.

GÉCZY FERENCZ

első budapesti élő és tisztított baromfi-
tojás- és vadász-áru-csarnoka.

Főraktár Magyarország részére:

valódi francia és stíriai hizlalt baromfibi,
szalámi, bel- és külföldi konzervekből,
naponta friss ludmáj.

Főüzlet:

Budapest, Duna-utca 10

Fióküzletek:

Budapest: **Andrássy-(sugár) ut 12. sz.**

Piacz eladási állványok:

IV. ker. Deák Ferencz-tér.

VI. " Hunyadi-tér.

A vadászati évad alatt állandó képviselőt:

Bécs, III. ker. Grosse Markthalle.

Telefon-összeköttetés.

Minden a borkezeléshez szükséges anyagok, és pedig: **Viza-hólyag, bor-zamat** (Weinbouquet), **borderítő-por** (Klärungspulver), úgy **porok a bor savanyúságának megszüntetésére**; továbbá **t. kéletesen ártalmatlan borfestékek, glicerin, gelatin, kénlapocskák**, nemkülönbön **parafa-dugók** és pa. aczkokra való **ezinn-sipkák** (Kapseln), a legjobb minőségben s legdusabb választékban kaphatók: **Watterich Arnold** ár kereskedésében

Budapest, Dohány-utca 1. szám a.

== Árjegyzék és kezelési jegyzék ingyen. ==

Alle Bedarfsartikeln zur Wein-Manipulation, wie: **Saunenblafe, Weinbouquets, Klärungspulver, unschädliche Weinfarben, Einflaß, Gelatine, Stopfeln, Glycerin, Zinnkapseln** etc. in besten Qualitäten billigt bei

ARNOLD WATTERICH Tabakgasse Nr. 1 (Huszár-ház). **Preisourant und Manipulation gratis.**